

ABD'nin Suriye'ye Füze Saldırısı ve Değişen Dengeler

Dr. Elnur İSMAYIL

Nisan 2017'de Suriye krizine ilişkin yaşanan iki önemli gelişme uluslararası kamuoyunun dikkatini kendisine çekti. 4 Nisan tarihinde Suriye'nin İdlib kentinde Esed rejimi tarafından sivillere karşı kimyasal silah saldırısı yapıldı; 6 Nisan tarihinde ise ABD tarafından Doğu Akdeniz'de konuşlandığı USS Porter ve USS Ross destroyerlerinden, Suriye'nin Humus kentinde bulunan Şayrat askeri hava üssüne askeri operasyon düzenlendi. Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada, ABD tarafından gerçekleştirilen operasyonun nedeni olarak kimyasal silah saldırısının bahsi geçen üsten yapıldığı iddia edildi. Ayrıca, üssün kimyasal silah deposu olarak korunduğunu da Pentagon iddia etmektedir.

Suriye'nin İdlib kentinde Esed rejimi tarafından kimyasal silah saldırısı yapıldığı iddiası sonrasında yaşanan gelişmeler Orta Doğu yeni bir savaşın eşiğine mi geldi tartışmalarını başlattı. 2016 yılı sonundan itibaren Türkiye-Rusya girişimleriyle başlatılan Astana barış sürecinin ve BM tarafından yürütülen Cenevre sürecinin sonuna mı gelindi tartışmaları da gündemde yerini korumaktadır.

Bu analizde ABD'nin Şayrat askeri hava üssüne gerçekleştirdiği operasyonun neden yapıldığı; Rusya'nın saldırı sonrasında izlediği stratejilerin ne olduğu ve herkesin beklenildiğinin aksine bu

saldırıya askeri olarak neden karşılık vermediği; bölgesel ve küresel güçlerin mevcut duruma yaklaşımları ve bundan sonraki dönemde nelerin beklenilmesi gerektiği analiz edilmektedir.

ABD'nin Saldırısı Gerçekleştirme Nedenleri

Suriye'nin İdlib kentinde Esed rejimi tarafından sivillere karşı kimyasal silah saldırısı yapılmasının ardından uluslararası kamuoyu tarafından rejime karşı eleştiriler artmaya başladı. Bu eleştirilerin en sertini ABD verdi. ABD'nin Doğu Akdeniz'de konuşlandığı USS Porter ve USS Ross destroyerlerinden Suriye'nin Humus kentinde bulunan Şayrat askeri hava üssüne Tomahawk füzelerinin atıldığı operasyon düzenlendi. ABD tarafından gerçekleştirilen operasyonun en önemli nedeni olarak kimyasal silah saldırısının bahsi geçen üsten yapıldığı gösterilmektedir. Ayrıca, üssün kimyasal silah deposu olarak korunduğunu da Pentagon iddia etmektedir.

ABD Savunma Bakanı James Mattis, rejime ait üsse yapılan operasyon sırasında Suriye hava kuvvetlerine ait uçakların %20'sinin imha edildiğini; üssün ikmal ve silahlandırma kabiliyetinin kaybolduğunu beyan etmiştir.¹ Devamında, Rex Tillerson ABD'nin Orta Doğu'daki varlığının önceliğini DEAŞ terör örgütü ile mücadele oluşturduğunu ve Esed rejiminin elindeki kimyasal silahların terör örgütünün eline geçmesine izin vermeyeceğini beyan etmiştir.

ABD, Rusya'nın Suriye'nin kimyasal silahsızlandırmadaki garantör rolünün başarısız olduğunu vurgulamaktadır. Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada rejim tarafından sivillere karşı kimyasal saldırı tekrarlanırsa ikinci bir saldırı yapılma ihtimalinin de gündemde olduğu beyan edilmektedir. Fakat, ABD saldırısının sonrasında Rusya ve İran'dan yapılan açıklamalar ve alınan kararlar, Esed rejimine karşı yapılabilecek yeni bir askeri operasyonun bölgede sıcak bir çatışmaya kadar götürebileceği de tahmin edilebilir.

ABD Saldırısı Sonrasında Rusya'nın Hamleleri

59 adet Tomahawk seyir füzesinin kullanıldığı saldırının sonrasında Rusya, operasyonu uluslararası hukukun ihlali şeklinde yorumladı. Kremlin, tepki olarak ABD'yle uçuş güvenliği anlaşmasını askıya aldı ve Suriye'nin hava savunmasını güçlendirmeyi planladığını beyan etti.² Rusya Karadeniz filosuna ait olan ve Kalibr tipi kruz füzeleriyle donatılmış Amiral Grigoro-

viç firkateyni Tartus limanına doğru istikamet aldı. Aynı firkateyn Kasım 2016'da Akdeniz sularında bulunduğu sırada Suriye'de rejim karşıtları ve terör örgütlerinin bulunduğu mevkilere füzeli saldırı gerçekleştirmişti. Rusya, kimyasal silah saldırısının Esed rejimi tarafından yapıldığı iddiasını kabul etmemektedir. Olayla ilgili olarak tarafsız ve profesyonel bir şekilde soruşturma yapılmasını istemektedir. Kremlin, Suriye'deki kimyasal silahların 2013-2016 yılları arasında imha edildiğini beyan etmektedir.

Ağustos 2013'te Şam'ın Doğu Guta bölgesinde Esed rejimi tarafından 1400 civarında sivilin katledilmesine neden olan kimyasal silah kullanılması BM çerçevesinde bu konuyu gündeme getirmiş; Obama yönetimi, rejimin kırmızı çizgileri geçtiğini ve ABD'nin ve müttefiklerinin askeri müdahalede bulunabileceğini beyan etmişti. Fakat Rusya'nın girişimleri ile askeri müdahale gerçekleşemedi. Rusya uluslararası düzeyde Esed rejimine destek vermiş; silahların imhası konusunda rejime yardımcı olacağını beyan etmişti. Kremlin, kimyasal silahın Kimyasal Silahların Önlenmesi Konvansiyonu ile ülke dışına çıkarılmasının yasak olduğunu gerekçe göstererek yalnızca Suriye sınırları içerisinde imha edilebileceğini ifade etmişti. Washington ve Moskova arasında anlaşma imzalanmasıyla, Esed rejimi Rusya garantörlüğünde envanterinde bulundurduğu kimyasal silahları teslim etmeyi kabul etmişti. Suriye'de 12 kimyasal silah üretim tesisi olduğu; bunlardan 5 tanesinin yer altında, 7 tanesinin ise uçak hangarları şeklinde olduğu iddia edilmekteydi. 2014 yılı içerisinde de rejim güçlerinin kimyasal silah kullandığı BM Suriye Bağımsız Araştırma Komisyonu raporunda belirtilmiştir. Şubat 2015'te Kimyasal

¹ "US missile strike took out 20% of Syria's airforce, Mattis claims", 11 Nisan 2017, <http://edition.cnn.com/2017/04/11/politics/syria-mattis-trump-strike-damage/>

² Россия приостановила действие меморандума по Сирии, заключенного с США, RIA Novosti, 07 Nisan 2017, <https://ria.ru/syria/20170407/1491711311.html>

Silahların Yasaklanması Örgütü tarafından sunulan raporda, Suriye'de bulunan kimyasal silahların %98'inin imha edildiği ilan edilmişti.³

“Rus hava savunma sistemleri Lazkiye'deki Himeymim askeri üssünde ve Tartus limanında konuşlanmıştır. Himeymim askeri üssünü S-400 ve Pantsir; Tartus'u ise S-300 ve Pantsir savunma sistemleri korumaktadır.”

Dışişleri Bakanı Lavrov, askeri üs saldırısını ABD ve müttefiklerinin BM kararı olmadan 2003 yılında Irak'a saldırısıyla emsal teşkil ettiğini ifade etmektedir. Rusya, ABD'nin bu saldırısının Suriye'de terör örgütlerinin elini güçlendirdiğini de iddia etmektedir. Olay sonrasında Rusya ve ABD Dışişleri Bakanları Lavrov ve Tillerson arasında gerçekleşen telefon görüşmesinde bunlar vurgulanmıştır. Suriye'de ABD-Rusya arasında işbirliğinin olduğu söylenirse de, aslında kapsam itibarıyla yetersiz olduğu bilinmektedir. Kremlin-Beyaz Saray arasında böyle bir işbirliği ve bilgi paylaşımına ilişkin anlaşma mevcut olsa da; Rusya daha çok CIA ve Pentagon'la bu tür işbirliğinin olmasını istemekteydi. Tillerson'un beklenen Moskova ziyaretinde de bu konuların gündeme geleceği tahmin edilmekteydi. G-7 toplantısına katıldıktan sonra Moskova ziyaretinde bulunan Tillerson, rejimin gerçekleştirdiği kimyasal saldırıdan Rusya'nın haberdar olduğuna ilişkin kanıt olmadığını ifade etmiştir. Ayrıca, Rusya'yı bölgede İran ve Hizbullah güçleriyle ortak hareket ettiğinden

dolayı da eleştirmiştir. ABD'nin füzeli saldırısının bir nevi Rusya'nın elini güçlendirdiğini de söylemek mümkündür. Suriye'nin hava mekânında Rus savunma sistemlerinin devreye girmesi; uzun zamandır İran'la görüşülen stratejik işbirliği anlaşmasının yürürlüğe girmesi gibi tahminlerin önümüzdeki dönemde gerçekleşeceği söylenebilir. Dolayısıyla, saldırı sonrasında Rusya ve ABD'nin Tomahawk füzelerinin hedefi ile ilgili tam isabeti konusunda görüş ayrılığı olduğu gözlemlenmektedir. Rusya, 59 adet füzeden sadece 23'ünün hava üssüne isabet ettiğini vurgulamakta; Pentagon'dan yapılan açıklamada ise tüm füzelerin hedefe ulaştığı belirtilmektedir. Hava üssünde eğitim merkezi ile 6 adet MiG-23 savaş uçağının sıradan çıkarıldığını Rusya tarafı belirtmektedir.

Rusya Neden Karşılık Vermedi?

ABD'nin hava üssüne Tomahawk füzelerini kullanması sonrasında, Rusya'nın neden Suriye'de konuşlandırmış olduğu hava savunma sistemleri ile bu saldırıyı önle(ye)mediği sorusu gündeme gelmektedir. Rus hava savunma sistemleri Lazkiye'deki Himeymim askeri üssünde ve Tartus limanında konuşlanmıştır. Himeymim askeri üssünü S-400 ve Pantsir; Tartus'u ise S-300 ve Pantsir savunma sistemleri korumaktadır. Bundan başka S-200 ve Buk-M2 hava savunma sistemleri de Suriye'de Rus askeri tesislerini korumaktadır. Himeymim ve Şayrat hava üsleri arasındaki mesafenin yaklaşık 100 km olduğunu dikkate alırsak; Rus S-400 savunma sistemlerinin ABD'nin Tomahawk'lı saldırısını önleyebilecek kapasitede olduğu tahmin edilebilir. Rusya-Suriye arasındaki mevcut anlaşmalar Suriye askeri tesislerinin Rus hava savunma sistemleri tarafından savunmasını öngörmemektedir. Bu

3 Члены Совета Безопасности обсудили доклад о ликвидации сирийской программы химического оружия, *United Nations*, <http://www.un.org/russian/news/story.asp?NewsID=25188#.WPXruGWBLaY>

savunma sistemlerinin görevi sadece Suriye'deki Rus askeri tesislerinin savunmasını yapmaktır. Şam-Moskova arasında Rus hava kuvvetlerine ait birliklerin Hımeymim askeri üssünde bulunmasına ilişkin sözleşme ve Tartus limanının Rusya Deniz Kuvvetleri tarafından kullanılmasına ilişkin anlaşma mevcuttur. Diğer ikili anlaşmalarda sadece Rusya üretimi silahların Suriye silahlı kuvvetlerine verilmesine ilişkin kararlar alınmıştır.

“18 Ocak 2017’de Tartus limanı üzerinde Rusya’nın haklarının 49 senelik korunması ve sonrasında 25 sene uzatılmasına ilişkin anlaşma kabul edilmiş; Rusya limanda eşzamanlı olarak 11 savaş gemisi bulundurma hakkı elde etmiştir.”

Suriye ordusunun envanterinde uzun menzilli S-200BE, orta menzilli Buk-M2E ve diğer kısa menzilli savunma sistemleri bulunmaktadır. Rusya, muhtemelen Suriye’yi bölgedeki bir çok Arap devletine sunduğu Pantsir savunma sistemleri ile ve S-300’lerle teçhiz edecektir. Aynı zamanda, Suriye askeri tesislerinin Rusya’ya ait hava savunma sistemleri tarafından korunmasına ilişkin anlaşmanın iki ülke arasında imzalanacağını beklemek gerekmektedir. Rusya’nın şimdiye kadar neden hava savunma sistemlerini Suriye’ye vermediğini anlamak lazım. En önemli neden ise, İsrail’in Rusya’dan Esed rejimine bu hava savunma sistemlerinin verilmemesini istemesi üzerine olabileceği düşünülebilir.

Rusya, Suriye’de uzun bir dönemdir izlediği askeri varlığını artırma stratejisini bundan sonra da devam ettirecektir. 18 Ocak 2017’de Tartus limanı üzerinde Rusya’nın haklarının 49 senelik

korunması ve sonrasında 25 sene uzatılmasına ilişkin anlaşma kabul edilmiş; Rusya limanda eşzamanlı olarak 11 savaş gemisi bulundurma hakkı elde etmiştir. Rus kaynaklarına göre, saldırının gerçekleşmesine ilişkin olarak iki saat önceden Rusya’nın bilgilendirildiğini beyan etmektedir. Bununla birlikte Rusya’nın üste bulunan askerlerini ve askeri envanterini veya bir kısmını çıkardığını tahmin etmek olur. Saldırı sonrasında Rusya’nın verdiği demeçlerden ve karşılık vermemesini de ABD’nin askeri operasyon kapasitesini kontrol etmek şeklinde yorumlanabilir. Rusya, ABD’nin saldırısının DEAŞ ve el-Nusra gibi terör örgütlenirdiğini ve rejim güçlerine karşı saldırıya başladığını da iddia etmektedir.

Saldırıya Uluslararası Kamuoyunun Yaklaşımı

Saldırı sonrasında uluslararası kamuoyundan ABD’ye destek ve eleştiriler gelmeye başladı. Aslında bu tepkiler Suriye krizinde güç dengesinin taraflarını net görmeyi kolaylaştırdı. Saldırının hemen sonrasında Rusya, BMGK’da konuyu görüşmek üzere acil toplantı talebinde bulundu. Rusya’nın BM Daimi Temsilcisi Yardımcısı Safronkov, BM üyesi bir devletin egemenliğine saldırı olduğunu ifade etmiştir. Aynı zamanda BMGK’da Suriye krizi ile ilgili görüşmelerde ABD’nin Suriye’ye saldırısının birkaç gün önce Irak’ın Musul kentinde sivillere karşı gerçekleştirdiği saldırıyı unutturmak için gerçekleştirdiğini ifade etmiştir.

Suriye muhalifleri tarafından yapılan açıklamada ABD’nin bu adımına tam destek verildiği ifade edildi. Suudi Arabistan, Esed rejiminin devrilmesi gerektiğini ve bu konuda tam destek verdiğini açıkladı. Almanya, Fransa ve İngiltere

gibi devletler başta olmakla hemen-hemen Avrupa devletlerinden de ABD'nin operasyonlarının doğru ve zamanında gerçekleştiği yorumu yapıldı. İsrail Başbakanı Netanyahu, ABD'nin füze saldırısının tek Şam için değil; Tahran ve Pyongyang için alınacak bir ders niteliğinde olduğunu beyan etmiştir.

Almanya Şansölyesi Merkel, ABD'nin füze saldırısının gerekçeli olduğunu; bunun devamı olarak, BM çerçevesinde Cenevre görüşmelerini aktifleştirerek, Esed'in iktidardan çekilmesiyle, rejimin demokratik bir şekilde değiştirilmesine nail olmak şeklinde ülkesinin yaklaşımını gösterdi. Ayrıca, Almanya Esed rejimini devirmek için başlanacak herhangi bir savaşa Alman askerlerinin katılmayacağını da net olarak belirtmektedir. Almanya'nın bölgede askeri anlamda mevcut olması, sadece terör örgütleriyle mücadele ile ilgilidir. Fransa, bu saldırının Esed rejimini zayıflatmaya amaçlanmış olumlu sonuçlarının BM çerçevesinde ve uluslararası boyutta devam ettirilmesi gerektiğini açıkladı. İtalya'dan da ABD'nin askeri hamlesinin doğru olduğu ve zamanında yapıldığı ifade edildi. İngiltere'den yapılan açıklamada, Rusya'nın Esed rejimini desteklemekten vazgeçmesi gerektiği ifade edildi. NATO Genel Sekreteri de Esed rejimini sorumlu tutarak, ABD'nin saldırısına destek verdiğini göstermiştir. ABD, İngiltere ve Fransa BMGK'ya Esed rejimine karşı olan ve kimyasal silah saldırısının soruşturulmasını isteyen karar tasarısı sundu. Fakat, Rusya rejimi eleştiren bu tasarıyı kabul etmeyerek, kendisinin "derin endişe" ifadesi ile değiştirdiği tasarıyı üye devletlere sundu. Çin'den yapılacak bir açıklama da dikkatlice izlenilmekteydi. Çin Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada taraflara krizin tırmanmasından kaçınılma çağırısı

yapılmakta; ve kimyasal silah kullanılmasının yol verilemez olduğu beyan edilmekteydi.⁴

Türkiye'nin İzlediği Strateji

Suriye krizinin barışçıl çözümü için çaba harcayan; son dönemlerde ABD'yle bir çok konuda görüş ayrılıkları yaşayan ve bölgedeki krize odaklı Rusya ile ortak stratejiler izleme kararı alan Türkiye'nin tepkisinin ne olacağı merak edilmekteydi. Türkiye'nin tarafını belli etmesi, Moskova ve Ankara ortaklığında başlatılan Astana sürecinin de geleceğine ilişkin yorum yapmayı kolaylaştırmış oldu. Krizin başından itibaren Esed'in iktidardan gitmesi gerektiği vurgusu yapan Türkiye, Rusya ile başlayan normalleşme sürecinde bu konuyu çok fazla gündeme getirmedi. Son dönemlerde Rusya'nın PYD/YPG güçlerine destek verme ve kollama politikalarından dolayı Moskova-Ankara ilişkilerindeki olumsuz gelişmeler gözlemlenmekteydi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın son Moskova ziyareti sırasında Rusya'dan Moskova'daki PYD ofisinin kapatılması gerektiği talebi de dikkat edilmesi gereken hususlardandır.

ABD'nin saldırısı sonrasında Türkiye Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada füzeli saldırı olumlu adım olarak yorumlanmaktaydı; Esed rejimini devirmeye yönelik her türlü operasyonun Ankara tarafından destekleneceği beyan edilmekteydi. Türkiye, Suriye'de 5-6 bin kilometre karelik uçuşa yasak bölge oluşturulmasının gerekliliğine vurgu yapmaktadır; Bu bağlamda Esed rejimi tarafından yeni bir kimyasal silah kullanma ihtimali de azalmış olacaktır. Daha

⁴ China condemns Syria chemical attack, supports investigation, *Fox News*, 07 Nisan 2017, <http://www.foxnews.com/world/2017/04/07/china-condemns-syria-chemical-attack-supports-investigation.html>

sonra iki ülke dışleri bakanları Lavrov ve Çavuşoğlu arasında telefon görüşmesi gerçekleştiği bilinmektedir. Lavrov görüşmede, ABD'nin saldırısının Türkiye-Rusya işbirliğinde krizin çözümüne yönelik süreci olumsuz etkilediğini beyan etmiştir.⁵

Sonuç

ABD'nin Suriye'ye ait hava üssüne operasyonu bölgesel güvenlik sorunlarında birkaç açıdan değerlendirilmelidir. İlk olarak ABD, Obama döneminde bölgede kaybettiği askeri ve küresel güç imajını yeniden kazanmış oldu. Esed karşıtı olan bölge devletleri ABD'ye operasyonlardan dolayı desteklerini ifade ettiler. İtalya Dışişleri Bakanı Alfano'nun da beyan ettiği gibi, ABD'nin bu hamlesi Trump yönetimi ve Avrupa'daki müttefiklerinin yeniden işbirliği içinde olduğunu kanıtlamış oldu.

“ Trump, iç politikada kendisine yönlendirilmiş “Rusya'nın adamı” ithamlarını azaltmayı hedeflemiş olabilir. ”

ABD saldırısının ikinci bir etkisi, 2016 yılı sonunda Türkiye-Rusya ortaklığında başlatılmış Astana barış görüşmelerini sekteye uğratması oldu. Beyaz Saray'ın kendisinin devre dışı kaldığı bu süreçten rahatsız olduğu açıktır. Bu operasyon, uçak krizi sonrasında Türkiye-Rusya arasındaki yeni bir normalleşme ile başlamış ikili ilişkilerdeki güven tazeleme sürecini de baltalamış oldu. Kazakistan'dan yapılan açıklamada, Mayıs ayında gerçekleştirilmesi düşünülen Astana görüşmelerine hazırlığın devam ettiği be-

lirilmektedir. Fakat bu görüşmenin tüm kriz taraflarının iştirakiyle gerçekleşeceğini düşünmek zor olur. Öncelikli olarak, garantör devletler olan Türkiye-Rusya ve İran arasında görüş ayrılıklarının toplantıda belirgin bir şekilde ifade edileceğine şüphe yoktur. Suriye yerel kaynaklarından paylaşılan bilgilere göre, Türkiye Tahran'da üç garantör ülke (İran-Rusya-Türkiye) arasında görüş gerçekleştirilmesi önerisinde bulunmuştur. Nisan ayı içerisinde planlanan bu görüşme sonucuna göre Mayıs ayının ilk haftasında gerçekleşmesi planlanan Astana görüşmesinin gerçekleşmesine karar verileceği tahmin edilmektedir.

Astana görüşmelerinin geleceği kadar, Cenevre görüşmelerinin de kaderinin ne olacağı merakla beklenmektedir. Garantör devletler bu süreçleri devam ettirseler de, barış görüşmeleri için güven ortamı oluşmayacağı kesindir. Rusya ve İran'ın sonraki olası bir saldırı ihtimalinde karşılık vereceklerine ilişkin açıklamasının ardından; ABD'nin BM Daimi Temsilcisi Nikki Haley, Trump yönetiminin hem Moskova hem de Tahran'ın Esed rejimine desteklerinden dolayı iki ülkeye karşı yaptırımları güçlendirmeyi görüştüğünü açıkladı.

Kremlin'den, ABD'yle Suriye hava mekânında uçuş güvenliği anlaşmasının iptali hamlesinden sonra Trump yönetiminin yeniden Suriye'de bir operasyon gerçekleştirme ihtimali zayıftır. Trump'ın bu hamlesinin gerçek bir stratejiye dayalı olduğunu düşünmek biraz zor. Daha çok iç politikaya hedeflenmiş bir hamle gibi değerlendirilebilir. Trump aslında görevi süresinde yaptığı bu hamleyle güçlü bir lider olduğu imajını ortaya koymak istedi. Bu imaj, ABD iç politikasında kendisine yönlendirilmiş “Rusya'nın adamı” ithamlarını azaltmayı da hedeflemiş olabilir.

⁵ Лавров обсудил с главой МИД Турции ракетный удар США по Сирии, 07 Nisan 2017, <http://tass.ru/politika/4165472>

BİLGESAM Hakkında

BİLGESAM, Türkiye'nin önde gelen düşünce kuruluşlarından biri olarak 2008 yılında kurulmuştur. Kar amacı gütmeyen bağımsız bir sivil toplum kuruluşu olarak BİLGESAM; Türkiye'deki saygın akademisyenler, emekli generaller ve diplomatların katkıları ile çalışmalarını yürütmektedir. Ulusal ve uluslararası gündemi yakından takip eden BİLGESAM, araştırmalarını Türkiye'nin milli problemleri, dış politika ve güvenlik stratejileri, komşu ülkelerle ilişkiler ve gelişmeler üzerine yoğunlaştırmaktadır. BİLGESAM, Türkiye'de kamuoyuna ve karar alıcılara yerel, bölgesel ve küresel düzeydeki gelişmelere ilişkin siyasi seçenek ve tavsiyeler sunmaktadır.

Yazar Hakkında

2001 yılında Azerbaycan'da Bakü Devlet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Uluslararası Hukuk bölümünde lisans eğitimini tamamladı. 2007-2009 yıllarında Otto von Guericke Üniversitesi'nde (Magdeburg/Almanya) Savaş ve Barış Araştırmaları bölümünde yüksek lisans eğitimini almıştır. Doktorasını "Post-Sovyet Güney Kafkasya ve Orta Asya'da ABD ve Rusya'nın çatışan Neo-Emperyalist Dış Politikaları" konusu üzerine Westfalya Wilhelm Üniversitesi'nde (Münster, Almanya) yapmıştır. Rusya ve ABD'nin post-Sovyet ülkelere yönelik dış politikaları; Güney Kafkasya ve Orta Asya'da etnik çatışmalar; emperyalizm ve neo-emperyalizm; AB'nin post-Sovyet ülkelerinde insan hakları ve demokrasi politikası alanlarında uzmanlaşmıştır. İsmayıl, BİLGESAM'da Araştırma koordinatörü olarak çalışmalarına devam etmektedir.